

1 CEL I ZAKRES PROGRAMU

- 1.1 Celem niniejszego Programu jest określenie zasad certyfikacji systemów zarządzania gospodarką leśną w oparciu o wymagania organizacji PEFC (dalej – certyfikacja PEFC) przez SGS Polska Sp. z o.o. (dalej SGS lub jednostka certyfikująca). Niniejszy program jest dostępny publicznie na stronie internetowej: www.sgs.pl oraz jest udostępniany organizacjom zainteresowanym certyfikacją.
- 1.2 SGS Polska Sp. z o.o. prowadzi certyfikację w systemie PEFC w biurze SGS w Gdyni pod ul. Derdowskiego 7, 81-369 Gdynia. SGS Polska Sp. z o.o. posiada akredytację o numerze AC 162, nadaną przez Polskie Centrum Akredytacji w zakresie certyfikacji systemów zarządzania gospodarką leśną w oparciu o wymagania organizacji PEFC.

2 WYMAGANIA DLA ORGANIZACJI UBIEGAJĄCYCH SIĘ O CERTYFIKACJĘ SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA GOSPODARKĄ LEŚNĄ WG WYMAGAŃ PEFC

- 2.1 Wymagania dla organizacji ubiegających się o certyfikację PEFC znajdują się na stronie internetowej www.pefc.pl.

3 WYMAGANIA DOTYCZĄCE CERTYFIKACJI

3.1 WNIOSKOWANIE O CERTYFIKACJĘ

- 3.1.1 Organizacja zainteresowana certyfikacją gospodarki leśnej w systemie PEFC (dalej – Organizacja) składa do SGS wniosek na formularzu *PLS2101-PEFC „Wniosek o certyfikację leśną w systemie PEFC”* (dalej - *Wniosek*). Wniosek zawiera m.in.:
- a) ogólną informację o wnioskodawcy (formę prawną, nazwę i adres);
 - b) listę właścicieli uczestniczących w certyfikacji regionalnej
 - d) określenie rodzaju i zakresu certyfikacji (certyfikacja gospodarki leśnej, grupowa, indywidualna itp.).
- 3.1.2 Do wniosku należy załączyć dokumentację z informacjami niezbędnymi do weryfikacji i oceny spełniania kryteriów trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów.
- 3.1.3 W oparciu o złożony przez Organizację wniosek SGS przygotowuje ofertę certyfikacji.
- 3.1.4 W przypadku akceptacji oferty przez klienta w większości przypadków pomiędzy klientem a SGS jest zawierana umowa. Jednostka certyfikująca jest zobowiązana do ujawniania informacji o przebiegu procesu certyfikacji Radzie PEFC lub Radzie Krajowej PEFC. Poprzez podpisanie umowy Organizacja zobowiązuje się do zgody na ujawnianie takich informacji.
- 3.1.5 W przypadku przetargów obowiązują wymagania określone w dokumentacji przetargowej.

3.2 PRZYGOTOWANIE DO OCENY

- 3.2.1 SGS wyznacza zespół auditorów, zgodnie z wymaganiami, określonymi w niniejszym dokumencie, procedurami wewnętrznymi, opartymi na wymaganiach dokumentu *PEFC PL 1002:2012v.2- Procedury Certyfikacji i akredytacji* dostępnego na stronie www.pefc.pl.
- 3.2.2 Organizacja ubiegająca się o certyfikację może zgłosić zastrzeżenia dotyczące składu zespołu auditorów. Czas potrzebny do oceny ustala się na podstawie takich danych jak powierzchnia lasu, wielkość organizacji, liczba lokalizacji i innych czynników. Wytyczne dotyczące określania czasu podano w rozdziale 11 niniejszego dokumentu.

3.3 AUDIT CERTYFIKACYJNY

- 3.3.1 Audit certyfikujący składa się z dwóch etapów, przeprowadzanych na miejscu u klienta. Pierwszy etap prowadzony jest m.in. w celu:
- a) oceny dokumentacji systemu zarządzania gospodarką leśną klienta, w tym Raportu o warunkach prowadzenia gospodarki leśnej,
 - b) stwierdzenia, czy są planowane i realizowane audyty wewnętrzne,
 - c) czy poziom wdrożenia systemu zarządzania jest wystarczający do przeprowadzenia 2 etapu auditu,
 - d) zgromadzenia informacji niezbędnych do uzgodnienia z klientem szczegółów oraz zaplanowania 2 etapu auditu.
- 3.3.2 Po zakończeniu 1 etapu auditu organizacja otrzymuje Raport z 1 etapu auditu.
- 3.3.3 Celem 2 etapu auditu jest zgromadzenie dowodów zgodności systemu zarządzania gospodarką leśną z wymaganiami określonymi przez PEFC. Drugi etap auditu obejmuje m.in.:
- a) zgromadzenie informacji i dowodów zgodności z wymaganiami PEFC,
 - b) potwierdzenie, że system zarządzania organizacją i towarzyszące mu działania są zgodne z wymaganiami stosownej normy i innymi wymaganiami, do których spełniania organizacja się zobowiązała,
 - c) potwierdzenie, że organizacja skutecznie wdrożyła zaprojektowany system zarządzania, włącznie z monitorowaniem i pomiarami osiągnięć w odniesieniu do ustalonych celów, identyfikacji i zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi, środków sterowania operacyjnego, auditów wewnętrznych,
 - d) potwierdzenie, że system zarządzania jest zdolny do spełniania zobowiązań polityki organizacji oraz potwierdzenie odpowiedzialności kierownictwa za polityki,
 - e) dostarczenie informacji zwrotnej klientowi w celu ułatwienia ciągłego doskonalenia.

-
- 3.3.4 W trakcie auditu i na spotkaniu zamykającym zespół auditorów powinien udzielić wyjaśnień dotyczących spostrzeżeń z auditu.
- 3.3.5 Po zakończeniu 2 etapu auditu oraz zatwierdzeniu *Raportu z auditu* jest on przekazywany do organizacji.

3.4 DECYZJA O CERTYFIKACJI

- 3.4.1 W oparciu o dokumenty z auditu decyzję o certyfikacji podejmuje Kierownik ds. Certyfikacji w oparciu o wyniki recenzji technicznej na podstawie rekomendacji auditora wiodącego. Decyzja o przyznaniu certyfikatu nie może zostać podjęta dopóki wszystkie niezgodności nie zostaną usunięte. Organizacja powinna przesłać, a auditor wiodący zatwierdzić przesłane dowody na zakończenie/zaplanowanie działań. Jeśli niezgodność wymaga weryfikacji w terenie, auditor powinien przeprowadzić dodatkowy audit na miejscu (audit sprawdzający) w celu potwierdzenia skuteczności wykonanych działań korygujących, mających na celu usunięcie przyczyn niezgodności.
- 3.4.2 W przypadku podjęcia negatywnej decyzji organizacja otrzymuje pisemną decyzję wraz z uzasadnieniem.
- 3.4.3 Certyfikat systemu zarządzania PEFC jest wydawany przez SGS na okres 3 lat od daty podjęcia decyzji.

4 ZASTOSOWANIE CERTYFIKATÓW

- 4.1.1 Certyfikowana organizacja ma prawo powoływać się na uzyskany certyfikat SGS w prowadzonej działalności i w relacjach z klientami w odniesieniu do obszaru objętego zakresem certyfikatu.

5 PROCEDURY NADZORU

- 5.1.1 W celu zapewnienia, że certyfikowany przez SGS system zarządzania gospodarką leśną w oparciu o wymagania PEFC nadal spełnia wymagania PEFC oraz że certyfikowana organizacja spełnia wszystkie wymagania związane z certyfikacją, jednostka certyfikująca prowadzi nadzór nad systemem zarządzania od wydania certyfikatu do wygaśnięcia terminu jego ważności.
- 5.1.2 Nadzór jest prowadzony za pomocą planowanych i pozaplanowych auditów nadzoru, rozpatrywania napływających do SGS skarg dotyczących funkcjonowania systemu zarządzania Organizacji oraz nadzoru nad przestrzeganiem przez Organizację warunków umowy o certyfikację.
- 5.1.3 Audyty planowe są przeprowadzane co najmniej raz w roku.
- 5.1.4 Każdy audit nadzoru obejmuje następujące elementy obowiązkowe:
- przeгляд wszelkich zmian w zakresie certyfikacji,
 - postęp w osiągnięciu ustanowionych celów i postęp w działaniach na rzecz ciągłego doskonalenia,
 - audit wewnętrzny (przynajmniej raz do roku),
 - działania zapobiegawcze i korygujące, włącznie z działaniami podjętymi w następstwie wszelkich niezgodności zidentyfikowanych podczas poprzedniej wizyty,
 - reklamacje i skargi klientów,
 - powoływanie się na certyfikację.
- 5.1.5 W okresie nadzoru certyfikowana organizacja jest zobowiązana do informowania SGS o wszystkich istotnych zmianach w jej systemie zarządzania i strukturze organizacyjnej w tym o zmianach dotyczących:
- statusu prawnego lub własnościowego,
 - struktury organizacyjnej (np. osób odpowiedzialnych za system zarządzania),
 - adresu pocztowego, telefonu, faksu, telefonu komórkowego oraz adresu poczty elektronicznej do kontaktu z jednostką certyfikującą,
 - zakresu działania objętego certyfikowanym systemem zarządzania oraz miejsc prowadzenia działalności,
 - głównych zmian w systemie zarządzania.
- 5.1.6 W okresie nadzoru może się okazać konieczne przeprowadzenie dodatkowych auditów certyfikowanych klientów z krótkim okresem powiadamiania w celu zbadania skarg, w odpowiedzi na zmiany lub audyty uzupełniające zawieszonych klientów. Zakres takiego auditu, jego czas trwania, skład zespołu auditorów są uzależnione od konkretnego rozpatrywanego przypadku i celu auditu i nie wynikają z zasad obliczania czasu pracy auditorów, stosowanych przy planowaniu auditów planowych. We wszystkich przypadkach należy powiadomić klienta z wyprzedzeniem o warunkach, zgodnie z którymi audit z krótkim okresem powiadamiania ma być przeprowadzony.

6 AUDIT RECERTYFIKACYJNY (ODNOWIENIE WAŻNOŚCI CERTYFIKATU)

- 6.1.1 Celem auditu recertyfikacyjnego jest kompletne sprawdzenie stałej skuteczności systemu organizacji.
- 6.1.2 Audit recertyfikacyjny przeprowadzany jest co 3 lata tj. przed upływem ważności certyfikatu. Audit recertyfikacyjny powinien zostać przeprowadzony nie później niż 3 lata (6 lat w przypadku 2 cyklu certyfikacji, 9 lat w przypadku 3 cyklu certyfikacji itd.) od dnia zakończenia auditu certyfikacyjnego. W celu umożliwienia podjęcia przez Organizację niezbędnych działań korygujących oraz podjęcia przez jednostkę certyfikującą decyzji o wydaniu certyfikatu audit recertyfikacyjny powinien zostać zaplanowany 3 miesiące przed datą ważności certyfikatu w celu wydania decyzji przed upływem ważności certyfikatu. Jeśli decyzja nie zostanie podjęta przed upływem ważności certyfikatu proces będzie traktowany jak pierwsza certyfikacja.

- 6.1.3 Przy audycie recertyfikacyjnym należy przeprowadzić przegląd funkcjonowania systemu zarządzania podczas całego trzyletniego cyklu certyfikacji. W przypadku auditu recertyfikacyjnego zespół auditorów przeprowadza ocenę takich zagadnień, jak w przypadku 2 etapu auditu.

7 ZAWIESZANIE, COFANIE, OGRANICZANIE LUB ROZSZERZANIE ZAKRESU CERTYFIKACJI

W uzasadnionych przypadkach, SGS ma prawo do:

- a) zawieszenia ważności certyfikatu lub ograniczenia zakresu certyfikatu,
- b) cofnięcia certyfikatu,
- c) unieważnienia ważności certyfikatu.

7.1.1 ZAWIESZENIE WAŻNOŚCI CERTYFIKATU

- 7.1.1.1 Zawieszenie certyfikatu może nastąpić w każdym momencie, gdy nie można sprawdzić stanu systemu zarządzania (przeprowadzić auditu nadzoru) lub gdy został on uznany za nie spełniający wymagań. Certyfikat może być także zawieszony w przypadkach, kiedy klienci nie spełniają wymagań określonych w umowie z SGS, takich jak nieuiszczenie faktur we właściwym czasie oraz brak możliwości spełnienia zasady okresowych auditów nadzoru. O zawieszeniu certyfikatu Organizacja jest informowana na piśmie.
- 7.1.1.2 Po wydaniu decyzji o zawieszeniu certyfikatu klient nie może w żaden sposób promować lub reklamować swojego certyfikatu oraz składać oświadczeń związanych z jego posiadaniem. Decyzja o zawieszeniu certyfikatu jest publicznie ogłaszana na stronie internetowej SGS. SGS powiadamia również o zawieszeniu polskie organy PEFC.
- 7.1.1.3 W celu odwołania certyfikatu konieczne może być przeprowadzenie dodatkowego auditu u klienta. Klient jest powiadamiany o uchyleniu zawieszenia certyfikatu na piśmie.
- 7.1.1.4 Jeśli podjęte przez klienta działania korygujące w wyznaczonym przez SGS czasie nie usunęło przyczyn problemu będącego przyczyną zawieszenia, certyfikat zostanie cofnięty lub ograniczony zostanie zakres certyfikacji.
- 7.1.1.5 Zakres certyfikatu klienta może być ograniczony również w celu wykluczenia określonych jego części, gdy klient w sposób ciągły nie może spełnić wymagań dla tych części zakresu certyfikatu.

7.1.2 COFNIĘCIE CERTYFIKATU

- 7.1.2.1 Certyfikat będzie cofnięty w sytuacji, gdy system zarządzania Organizacji wykazuje znaczące niezgodności w stosunku do wymagań PEFC, w oparciu o które przeprowadzany jest audit oraz nie jest w stanie podjąć działań eliminujących te niezgodności we właściwym czasie. Nieuregulowanie przez Organizację należności za faktury dotyczące usług świadczonych przez SGS lub niezapewnienie auditorom dostępu do miejsc objętych badaniem auditowym podczas auditu może również skutkować cofnięciem certyfikatu.
- 7.1.2.2 W większości przypadków cofnięcie certyfikatu będzie poprzedzone jego zawieszeniem, ale w sytuacji poważnych niezgodności lub braku współpracy ze strony klienta cofnięcie może nastąpić w trybie natychmiastowym.
- 7.1.2.3 O cofnięciu certyfikatu SGS powiadamia na piśmie Organizację oraz polskie organy PEFC.
- 7.1.2.4 Po cofnięciu certyfikatu klient zobowiązany jest do natychmiastowego zaprzestania składania oświadczeń związanych z certyfikacją oraz zwrócić certyfikat.

7.1.3 UNIEWAŻNIENIE CERTYFIKATU

- 7.1.3.1 Unieważnienie certyfikatu następuje w sytuacji, kiedy klient nie chce utrzymywać swojego certyfikatu wydanego przez SGS lub certyfikat jest zastępowany za pomocą innego.
- 7.1.3.2 Po podjęciu przez jednostkę certyfikującą decyzji o unieważnieniu certyfikatu klient jest informowany na piśmie o unieważnieniu certyfikatu wraz z adnotacją, że jest on zobowiązany do natychmiastowego zaprzestania składania oświadczeń związanych z certyfikacją oraz zawierający prośbę o zwrot certyfikatu.
- 7.1.3.3 O unieważnieniu certyfikatu SGS powiadamia na piśmie Organizację oraz polskie organy PEFC. Po unieważnieniu certyfikatu klient zobowiązany jest do natychmiastowego zaprzestania składania oświadczeń związanych z certyfikacją oraz zwrócić certyfikat.
- 7.1.3.4 Informacja o unieważnieniu certyfikatu jest publikowana na stronie internetowej SGS.

8 SKARGI I ODWOŁANIA

8.1.1 SKARGI CERTYFIKOWANYCH ORGANIZACJI

- 8.1.1.1 Proces składania skarg jest upubliczniony za pomocą niniejszego Programu, a certyfikowane organizacje mają dodatkowo do dyspozycji wskazówki dotyczące sposobu składania skarg, odwołań i wnoszenia sprzeciwów, zawarte w Kodeksie Postępowania SGS [CBE](http://www.sgs.pl/pl-PL/Terms-and-Conditions.aspx), znajdującym się na stronie <http://www.sgs.pl/pl-PL/Terms-and-Conditions.aspx>.
- 8.1.1.2 Wszystkie skargi lub sprzeciwy otrzymane od jednostek akredytujących są rozpatrywane w taki sam sposób, jak skargi zgłaszane przez klientów.
- 8.1.1.3 Wszystkie skargi są przekazywane do Dyrektora Branży [Knowledge](#) lub Kierownika ds. Certyfikacji.
- 8.1.1.4 Dyrektor Branży [Knowledge](#) lub Kierownik ds. Certyfikacji może wyznaczyć inną osobę spośród personelu SGS do badania i rozpatrywania skarg i sprzeciwów.
- 8.1.1.5 SGS powinien udzielić odpowiedzi klientom na zgłoszone skargi oraz podjąć odpowiednie działania w ciągu 30 dni od jej otrzymania.

- 8.1.1.6 Skargi dotyczące Dyrektora Branży **Knowledge** lub Kierownika ds. Certyfikacji będą traktowane w taki sam sposób, ale w określonych przypadkach rozpatrywać je będzie Dyrektor **Zarządzający** SGS Polska.
- 8.1.1.7 Osoba wyznaczona do badania skarg może uznać za konieczne sprawdzenie innych źródeł informacji (takich jak klienci lub akta), na które mogły mieć wpływ przedmiotowe kwestie i w określonych przypadkach podjąć dalsze działania korygujące/naprawcze.
- 8.1.1.8 Dyrektor Branży **Knowledge** lub wyznaczona osoba pisemnie powiadomi klienta o decyzji w sprawie zgłoszonej skargi oraz o działaniach podjętych w celu zapobiegania pojawianiu się zażaleń w przyszłości.
- 8.1.1.9 Certyfikowana organizacja ma prawo złożyć skargę na działalność jednostki certyfikacyjnej do jednostki akredytacyjnej – w przypadku Polski jest to Polskie Centrum Akredytacji.

8.1.2 SKARGI FIRM – KLIENTÓW CERTYFIKOWANYCH ORGANIZACJI (FIRM-UŻYTKOWNIKÓW) (DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI KLIENTÓW SGS Knowledge)

- 8.1.2.1 W momencie otrzymania przez SGS **Knowledge** od firmy użytkownika (klienta) lub innej zainteresowanej strony skargi, dotyczącego działalności klienta certyfikowanego przez SGS, wszystkie szczegóły przekazywane są do Dyrektora Branży **Knowledge** oraz Kierownika ds. Certyfikacji.
- 8.1.2.2 W przypadku skargi, której treść wskazuje na rażące naruszenie zasad certyfikacji, PEFC lub prawa Dyrektor Branży **Knowledge** lub Kierownik ds. Certyfikacji lub wyznaczona przez nich osoba przeprowadza rozpatrzenie skargi.
W takim przypadku osoba składająca skargę jest powiadamiana o wyniku rozpatrzenia.
- 8.1.2.3 Szczegóły skargi będą przekazane auditorowi wyznaczonemu do przeprowadzenia następnej zaplanowanej wizyty. Auditor będzie odpowiedzialny za sprawdzenie na miejscu u klientów tego, czy ich system rozpatrywania skarg działa skutecznie oraz za zapewnienie, że kwestia poruszona przez użytkownika nie jest rezultatem niezgodności systemu.
- 8.1.2.4 Wynik auditu będzie udokumentowany zgodnie z procedurami, dodana zostanie też notatka zawierająca wyniki rozpatrzenia skargi/sprzeciwu.

8.1.3 ODWOŁANIA

- 8.1.3.1 Klienci mają do dyspozycji wytyczne zawarte w Kodeksie Postępowania SGS **CBE** zawartym na stronie <http://www.sgs.pl/pl-PL/Terms-and-Conditions.aspx>, które określają sposób składania odwołania.
- 8.1.3.2 List lub inne powiadomienie o otrzymaniu odwołania przekazywane jest do Kierownika ds. Certyfikacji, który przesyła tę informację do Dyrektora Branży **Knowledge**. Dyrektor Branży **Knowledge** powinien podjąć próbę rozwiązania problemu. Jeśli nie jest on w stanie wyjaśnić sprawy, Dyrektor Branży **Knowledge** i Kierownik ds. Certyfikacji ustalą szczegóły odwołania w celu oceny ich przez Dyrektora **Zarządzającego** i mogą przedstawić je Komitetowi ds. Bezstronności/ Radzie Doradczej w celu dokonania przeglądu i uzyskania opinii zwrotnej.
- 8.1.3.3 Po podjęciu decyzji Dyrektor Branży **Knowledge** informuje o niej klienta w formie pisemnej. Powiadomienie musi zawierać informację o możliwości zwrócenia się do jednostki akredytującej w przypadku niezadowolenia z decyzji podjętej w sprawie wniesionego odwołania. Jednakże jednostka akredytująca może wyłącznie ocenić skuteczność procesu odwołania SGS, a nie może zmienić podjętej decyzji.
- 8.1.3.4 Całość korespondencji związanej z odwołaniem jest włączona do dokumentacji, a przyjęte rozwiązanie jest rejestrowane w bazie danych **Knowledge**.

9 POUFNOŚĆ

- 9.1.1 Wszystkie informacje i dokumenty przekazywane jednostce certyfikującej są traktowane jako informacje poufne, za wyjątkiem przypadków przewidzianych prawem.
- 9.1.2 Wszyscy pracownicy SGS, członkowie Komitetu ds. Bezstronności i innych organów oraz auditorzy i eksperci techniczni podpisują deklarację o zachowaniu poufności.
- 9.1.3 Sposób przechowywania dokumentacji w jednostce certyfikującej zapewnia identyfikację i nadzór nad każdym dokumentem.

10 WYMAGANIA DLA PERSONELU

10.1 WYMAGANIA DLA AUDITORÓW PROWADZĄCYCH CERTYFIKACJĘ SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA

- 10.1.1 Kryteria kwalifikacyjne auditorów gospodarki leśnej zgodnie z Polskim Systemem Certyfikacji Lasów PEFC opierają się na wymaganiach dla auditorów systemów jakości, ich wiedzy oraz doświadczeniu praktycznym w zakresie leśnictwa.
- 10.1.2 Auditorzy i eksperci powinni spełniać następujące wymagania:
 - a) posiadać udokumentowane, odpowiednie wykształcenie (co najmniej drugiego stopnia w zakresie leśnictwa i/lub przyrodniczym, potwierdzone stosownym dyplomem),
 - b) posiadać co najmniej pięcioletnie doświadczenie zawodowe w gospodarce leśnej,
 - c) ukończyć kurs szkoleniowy aprobowany przez krajową jednostkę zarządzającą systemem PEFC, potwierdzony odpowiednim zaświadczeniem.
- 10.1.3 Auditorzy powinni dodatkowo wykazać się doświadczeniem w prowadzeniu auditów systemów zarządzania wg norm ISO 9001 lub ISO 14001 w liczbie co najmniej 20 dni auditowych.
- 10.1.4 Auditorzy gospodarki leśnej powinni być kompetentni w następującym zakresie:
 - a) znajomości procedur, metod i technik auditu – ze zdolnością zastosowania ich w procesie auditu w celu zapewnienia mu konsekwencji i systematyczności,

-
- b) znajomości systemów zarządzania i dokumentowania – ze zdolnością do rozumienia zakresu auditu i stosowania odpowiednich kryteriów,
 - c) prawodawstwa, uregulowań i innych odnośnych wymagań – pozwalających auditorowi na poruszanie się we właściwych i odpowiednich ramach prawnych w stosunku do jednostki auditowanej,
 - d) zasad gospodarki leśnej związanych z technikami i technologiami prac leśnych, planowaniem, ochroną i zarządzaniem środowiskiem – dla zapewnienia auditorowi możliwości sprawdzania systemu gospodarki leśnej i oceny poprawności zastosowanych rozwiązań,
 - e) nauk ochrony środowiska, technologii przyjaznych środowisku i podstaw ekonomicznych leśnictwa – w celu zapewnienia wiedzy o podstawowych relacjach pomiędzy aktywnością człowieka a trwałym i zrównoważonym zagospodarowaniem lasów,
 - f) technicznych aspektów gospodarki leśnej, związanych z użytkowaniem, technologiami i korzyściami ich stosowania – powoła to na zorientowanie się auditora w działaniach auditowanej jednostki.

10.2 LIDER ZESPOŁU AUDITORÓW

- 10.2.1 Liderem zespołu auditorów może być kwalifikowany auditor gospodarki leśnej, który przeprowadził minimum trzy pełne audyty w tym jeden z nich jako kierownik zespołu pod nadzorem auditora wiodącego.
- 10.2.2 Wszyscy auditorzy muszą okresowo, przynajmniej raz na rok wykazać się powiększeniem umiejętności zawodowych w formie aktualizacji swoich ogólnych i specjalistycznych obszarów kompetencji w związku ze zmianami natury auditu, norm i wymagań prawnych.

11 CZAS PRACY AUDITORÓW

- 11.1 Poniższa tabela zawiera ogólne wytyczne zalecane przy planowaniu czasu auditu. Biorąc pod uwagę potrzebę sprawdzenia całej listy sprawdzającej oraz konieczność przeznaczenia czasu na kwestie proceduralne i logistyczne, minimalny czas trwania 1 i 2 etapu auditu lub auditu odnowieniowego nie powinien wynosić mniej niż 2 dni kalendarzowe:
- 11.2 Patrz również Tabela 2 do niniejszej procedury zawierający klasyfikację poziomu wpływu gospodarki leśnej na 3 kategorie: Niski, Średni lub Wysoki.

TABELA 1 – KALKULACJA ILOŚCI OSOBODNI W ZALEŻNOŚCI OD CERTYFIKOWANEJ POWIERZCHNI:

Całkowita powierzchnia lasu (ha)	1 etap auditu	Liczby osobodni - 2 etap auditu / audit odnowieniowy			Liczby osobodni - audit nadzoru		
		Niski	Średni	Wysoki	Niski	Średni	Wysoki
0-1000	1	2	2	2	1	1	1
1,000-5,000	1	2	3	3	1	2	2
5,001-10,000	1	3	3	4	2	2	3
10,001-25,000	1	3	4	4	2	2	3
25,001- 50000	1	3	4	5	2	3	3
50,001 – 100,000	1	4	5	5	3	3	4
100,001+	2+ ^{*1}	4+ ^{*2}	5+ ^{*3}	5+ ^{*4}	3+ ^{*5}	4+ ^{*6}	4+ ^{*7}

*1 = Należy dodać 0.25 dni na każde 100,000 ha ponad 100,000 ha,

*2 = Należy dodać 1 dni na każde 100,000 ha ponad 100,000 ha,

*3 = Należy dodać 1,5 dni na każde 100,000 ha ponad 100,000 ha,

*4 = Należy dodać 2 dni na każde 100,000 ha ponad 100,000 ha,

*5 = Należy dodać 0,6 dni na każde 100,000 ha ponad 100,000 ha,

*6 = Należy dodać 0,75 dni na każde 100,000 ha ponad 100,000 ha,

*7 = Należy dodać 0,8 dni na każde 100,000 ha ponad 100,000 ha.

TABELA 2 - STOSUNKOWY WPŁYW NA LAS

Liczba punktów >>>>	1	2	3	Wynik
Rodzaj lasu	Zarządzane wtórne parcele lasu	Rdzenna plantacja Stary las wtórny	Naturalny las pierwotny Plantacja egzotyczna	
Własność lub odpowiedzialność kierownictwa	komunalna	Krajowa prywatne, państwowa lub należąca do stowarzyszenia	międzynarodowa	
Stopień eksploatacji	niski	Średni	wysoki	
Znaczenie bioróżnorodności	niskie	Średnie	wysokie	
Znaczenie zagadnień środowiskowych	niskie	Średnie	wysokie	
Znaczenie dla lokalnej społeczności do uzyskania środków do życia	niskie	Średnie	wysokie	
Znaczenie dla lokalnej społeczności pod kątem zatrudnienia	wysokie	Średnie	niskie	
Znane znaczące zagadnienia społeczne	niskie	średnie	wysokie	
Problemy w przeszłości	Problemy znane na poziomie lokalnym	Problemy znane na poziomie krajowym	Problemy znane na poziomie międzynarodowym	
Scentralizowany formalny system zarządzania (ISO lub zbliżony)	Wdrożony system formalny	Brak formalnego systemu lub nie jest to jasne	Brak wdrożonego systemu	
Liczba poziomów zarządzania (np. Centralny, regionalny, okręgowy, sub-okręgowy i leśny)	1 poziom	2 poziomy	Ponad 2 poziomy	
Jednorodność lasów	Bardzo jednorodne, np. Jednorodne lasy na całym obszarze.		Lasy różnorodne, np. naturalne i na wpół naturalne lub naturalne i plantacje itd.	
Całkowita liczba punktów				

WPŁYW

0 - 16 = niski

17 - 24 = średni

25+ = wysoki

- 11.3 W przypadku wysokiego udziału pracowników wykonujące te same proste prace czas trwania auditu należy obniżyć o 5-10%.
- 11.4 Przykłady niektórych czynników wymagających dodatkowego czasu:
- trudny dostęp w przypadku ograniczonej infrastruktury,
 - duża liczba skarg,

- skomplikowane kwestie logistyczne, obejmujące więcej niż jeden budynek lub lokalizację, które muszą zostać poddane audytowi,

- personel, porozumiewający się więcej niż w jednym języku, gdzie wymagane jest użycie tłumacza lub gdzie audytorzy nie mogą audytować samodzielnie,

- bardzo duża lokalizacja,

- wysoki poziom wymagań lub regulacji prawnych,

- wysoce skomplikowane procesy lub duża ilość unikalnych czynności.

11.5 Przykłady niektórych czynników uzasadniających redukcję czasu audytu:

- duże obszary lasu nie są aktywnie użytkowane,

- organizacja posiada mocno rozwinięty system audytów wewnętrznych i ciągłego doskonalenia, pozwalający na skuteczne zarządzanie wszystkimi elementami systemu,

- jednorodność geograficzna lub związana z zarządzaniem,

- produkty / procesy o niskim ryzyku,

- wcześniejsza znajomość systemu (już certyfikowany na inny standard),

- bardzo mała lokalizacja,

- dojrzałość systemu zarządzania,

- identyczne czynności, wykonywane na wszystkich zmianach.

11.6 Powyższa lista nie wyczerpuje wszystkich sytuacji – podczas określania czasu trwania audytu należy wziąć pod uwagę wszystkie atrybuty systemu, procesów i wyrobów danej organizacji.

11.7 Jest mało prawdopodobne, aby suma wszystkich zmian w przypadku danej organizacji, biorąc pod uwagę wszystkie czynniki zredukowała czas audytu o ponad 30% w porównaniu z czasem nominalnym.

11.8 WIELKOŚĆ PRÓBKII W PRZYPADKU WIELU JEDNOSTEK GOSPODARKI LEŚNEJ (JGL)

11.8.1 Podczas auditu certyfikacyjnego wystarczająca liczba członków /JGL powinna zostać poddana audytowi dla wszystkich operacji i czynności podlegających ocenie w zakresie geograficznego obszaru Organizacji. Należy zastosować poniższy wzór:

11.8.2 Dla wielu JGL, dla każdego zestawu podobnych JGL należy wybrać minimalną liczbę jednostek podlegających ocenie (x), i po zastosowaniu wzoru $X = 0.8 \cdot \sqrt{y}$, gdzie y oznacza liczbę wszystkich JGL w zakresie certyfikacji.

11.8.3 Liczba JGL podlegających ocenie podczas auditu odnowieniowego lub nadzoru powinna wynosić co najmniej połowę liczby JGL, auditowanych podczas auditu certyfikacyjnego. Jeśli do zakresu certyfikacji zostają włączone nowe JGL (np. nowo włączone w strukturę JGL) od ostatniego auditu, nowododane JGL powinny być poddane próbcie w taki sposób jak na audicie certyfikacyjnym.

11.9 PROCES PRÓBKOWANIA W PRZYPADKU DUŻYCH I ŚREDNICH JGL W CERTYFIKACJI GRUPOWEJ

TABELA 3. LICZBA JGL PODLEGAJĄCYCH AUDITOWANIU (X) W ZESTAWACH „PODOBNYCH” JGL

Klasa wielkości	Audit certyfikacyjny	Audit nadzoru	Audit
> 10,000 ha	$X = \sqrt{y}$	$X = 0.8 \cdot \sqrt{y}$	$X = 0.8 \cdot \sqrt{y}$
1,000 – 10,000 ha	$X = 0.3 \cdot \sqrt{y}$	$X = 0.2 \cdot \sqrt{y}$	$X = 0.2 \cdot \sqrt{y}$

11.9.1 UWAGA: Liczba obliczonych jednostek powinna zostać zaokrąglona w górę do liczby całkowitej w celu określenia liczby jednostek do próbkii.

11.9.2 Wszystkie „podobne” zestawy JGL powinny być auditowane podczas auditu certyfikacyjnego.

11.9.3 50% zestawów „podobnych” JGL powinno zostać auditowane podczas auditów nadzoru i recertyfikacyjnych w przypadku JGL w klasie wielkości 1,000-10,000 ha, i wszystkie zestawy „podobnych” JGL powinny zostać poddane auditowaniu podczas auditów nadzoru i recertyfikacyjnych w przypadku JGL > 10,000 ha.

11.9.4 W przypadku każdego zestawu „podobnych” JGL, z którego należy wybrać próbkę, należy wybrać minimalną liczbę jednostek do oceny (x) stosując odpowiedni wzór z tabeli nr 3 (y= całkowita liczba JGL w zestawie „podobnych” JGL).

11.9.5 Każda JGL w grupie powinna być auditowana na miejscu w ciągu trzyletniego cyklu certyfikacji.

11.9.6 Jeśli od czasu auditu certyfikacyjnego do zakresu certyfikacji zostaną dodani nowi członkowie grupy, nowe JGL powinny być próbkowane w taki sposób, jak przy audicie certyfikacyjnym.

11.10 PROCES PRÓBKOWANIA W PRZYPADKU MAŁYCH JGL W CERTYFIKACJI GRUPOWEJ

Tabela 4

Klasa wielkości	Audit certyfikacyjny	Audit nadzoru	Audit
100 -1000 ha	$X= 0.8 * \sqrt{y}$	$X= 0.6 * \sqrt{y}$	$X= 0.6 * \sqrt{y}$
< 100 ¹ ha	$X= 0.6 * \sqrt{y}$	$X= 0.3 * \sqrt{y}$	$X= 0.3 * \sqrt{y}$

- 11.10.1 UWAGA: Liczba obliczonych jednostek powinna zostać zaokrąglona w górę do liczby całkowitej w celu określenia liczby jednostek do próbki.
- 11.11 Próbki JGL $\leq 1,000$ ha powinno zostać przeprowadzone w podejściu dwóch kroków.
- 11.11.1 Krok 1 określa minimalną liczbę „podobnych” zestawów podlegających próbkowaniu w przypadku każdego auditu. Ta liczba (x) powinna zostać obliczona poprzez wpisanie całkowitej liczby zestawów JGL (y) do odpowiedniego wzoru w Tabeli 4.
- 11.11.2 Krok 2 określa minimalną liczbę jednostek podlegających próbkowaniu w każdym zestawie „podobnych” JGL. W tym celu, JGL zarządzane przez ten sam organ zarządzający (np. ten sam kierownik odpowiedzialny za zasoby) mogą być połączone w jedną „Jednostkę Zarządzania Zasobami” (JZZ). Liczba wyłonionych za pomocą próbki jednostek (x) powinna zostać obliczona wpisując całkowitą liczbę jednostek (y= liczba JGL bezpośrednio zarządzanych przez właściciela lasów + liczba JZZ) w zestawie „podobnych” JGL (y) do odpowiedniego wzoru w Tabeli 4.
- 11.11.3 Jeśli od czasu auditu certyfikacyjnego do zakresu certyfikacji zostaną dodani nowi członkowie grupy, nowe JGL powinny być próbkowane w taki sposób, jak przy audicie certyfikacyjnym.

11.12 PRÓBKOWANIE MEGA GRUP MAŁYCH JGL $\leq 1,000$ HA

11.12.1 Dla mega grup lub zestawów małych JGL (np. ponad 5,000 członków w grupie lub zestawie) należy podzielić na grupę lub zestaw na warstwy małych JGL w oparciu o poziom ryzyka w związku z obecnością obszarów o wysokiej wartości ochronnej, sporów odnośnie tytułów własności gruntów lub użytkowania gruntów oraz długie okresy zbiorów.

11.12.2 W przypadku wykazanego braku:

- cech wysokiej wartości ochronnej,
- sporów odnośnie tytułów własności gruntów lub użytkowania gruntów,
- krótkich (< 30 lat) cykli rotacji,

można zmniejszyć wielkość próbki zgodnie z Tabelą 4 w przypadku zestawu „podobnych” JGL maksymalnie o 50% (lecz nie więcej niż 55 jednostek łącznie).